

**Силабус  
вибіркового освітнього компоненту ВК**

**Статистика підприємств  
(за вибором здобувачів освіти)**

|                                                     |                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Назва дисципліни:                                   | <b>Статистика підприємств</b>                                                                                              |
| Рівень вищої освіти:                                | <b>перший (бакалаврський)</b>                                                                                              |
| Галузь знань:                                       |                                                                                                                            |
| Спеціальність:                                      |                                                                                                                            |
| Освітньо-професійна<br>(Освітньо-наукова) програма: |                                                                                                                            |
| Сторінка курсу в Moodle:                            | <b><a href="https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=837">https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=837</a></b> |
| Рік навчання:                                       |                                                                                                                            |
| Семестр:                                            |                                                                                                                            |
| Обсяг освітнього компоненту                         | <b>4 кредити (120 годин)</b>                                                                                               |
| Форма підсумкового контролю                         | <b>Залік</b>                                                                                                               |
| Консультації:                                       | <b>за графіком</b>                                                                                                         |
| Назва кафедри:                                      | <b>кафедра обліку і оподаткування</b>                                                                                      |
| Мова викладання:                                    | <b>українська</b>                                                                                                          |
| Керівник курсу:                                     | <b>Костенко Юрій Олексійович, к.т.н., доцент</b>                                                                           |
| Контактний телефон:                                 | <b>(050) 919-45-07</b>                                                                                                     |
| E-mail:                                             | <b>ie_khnahu@ukr.net</b>                                                                                                   |

**Короткий зміст освітнього компоненту:**

**Метою є** формування теоретичних знань і практичних навичок статистичного оцінювання економічної діяльності підприємств та організацію системи такої оцінки.

**Предмет:** педагогічно адаптована система понять про кількісну сторону масових явищ і процесів, які виражаються у сукупності економічних відносин, пов'язаних зі створенням та розвитком підприємств, виробництвом ними продукції та наданням ринкових послуг, їх реалізацією, споживанням та нагромадженням.

**Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:**

- реалізація державної політики в галузі статистики підприємств;
- збирання, опрацювання, узагальнення та всебічний аналіз статистичної інформації щодо масових соціально-економічних явищ і процесів, які відбуваються на підприємствах;
- розроблення, вдосконалення і впровадження статистичної методології у практиці роботи підприємств;
- забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності статистичної інформації;
- впровадження новітніх інформаційних технологій з опрацювання статистичної інформації, що характеризує різноманітні суспільні явища і процеси, які відбуваються на підприємствах;
- збереження і захист статистичної інформації.

**Передумови для вивчення освітнього компоненту:**

«Вища математика», «Статистика», «Економічна статистика», «Бухгалтерський облік», «Звітність підприємства», «Фінанси, гроші та кредит».

**Компетентності, яких набуває здобувач:**

- здатність використовувати базові знання і практичні навички у питаннях пов'язаних зі статистикою підприємств;
- здатність складати та аналізувати звітність підприємств, інтерпретувати та використовувати пов'язану з нею інформацію;
- здатність формувати і реалізовувати комунікації в сфері статистики підприємств;

– використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів які відбуваються на підприємствах, розв'язання прикладних завдань в сфері статистики підприємств;

– здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері статистики підприємств.

**Результати навчання відповідно до освітньої програми:**

- розуміти фінансову, податкову і статистичну звітність підприємств.
- розуміти місце і значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;
- вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

**Тематичний план**

| № теми | Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)                                                                                           | Кількість годин |        |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
|        |                                                                                                                          | очна            | заочна |
| 1      | ЛК «Предмет, метод, завдання та інформаційне забезпечення статистики підприємств»                                        | 1               | 1      |
|        | СР «Вибіркові обстеження підприємств»                                                                                    | 11              | 14     |
| 2      | ЛК «Статистика основних засобів виробництва»                                                                             | 3               | 1      |
|        | ПР «Статистичні показники, що характеризують наявність, стан та ефективність використання основних засобів підприємства» | 4               | 1      |
|        | СР «Статистика енергетичного та виробничого устаткування»                                                                | 11              | 14     |
| 3      | ЛК «Статистика оборотних засобів»                                                                                        | 2               | 1      |
|        | ПР «Аналіз статистичних показників, що характеризують наявність і використання оборотних коштів»                         | 2               | 0      |
|        | СР «Статистичне вивчення необоротних активів підприємств Харківської області»                                            | 11              | 14     |
| 4      | ЛК «Статистика персоналу»                                                                                                | 2               | 1      |
|        | ПР «Статистика робочої сили й робочого часу»                                                                             | 2               | 2      |
|        | СР «Статистика трудових конфліктів»                                                                                      | 11              | 12     |
| 5      | ЛК «Статистика продукції»                                                                                                | 2               | 1      |
|        | ПР «Статистика продукції промисловості»                                                                                  | 2               | 1      |
|        | СР «Статистичне вивчення продукції підприємств різних видів економічної діяльності»                                      | 11              | 14     |
| 6      | ЛК «Статистика витрат виробництва»                                                                                       | 2               | 1      |
|        | ПР «Статистика витрат виробництва та обігу»                                                                              | 2               | 0      |
|        | СР «Статистика інноваційної діяльності підприємств»                                                                      | 11              | 14     |
| 7      | ЛК «Статистика фінансових результатів»                                                                                   | 2               | 0      |
|        | ПР «Статистика фінансових результатів»                                                                                   | 2               | 0      |
|        | СР «Статистика рентабельності»                                                                                           | 11              | 14     |
| 8      | ЛК «Статистичне вивчення ефективності промислових підприємств»                                                           | 2               | 0      |
|        | ПР «Статистика ефективності промислових підприємств»                                                                     | 2               | 0      |
|        | СР «Статистична оцінка якості та конкурентоспроможності продукції підприємств»                                           | 11              | 14     |
| Разом  | ЛК                                                                                                                       | 16              | 6      |
|        | ПР (ЛР, СЗ)                                                                                                              | 16              | 4      |
|        | СР                                                                                                                       | 88              | 110    |

**Індивідуальне навчально-дослідне завдання** (за наявності): не передбачене.

**Методи навчання:**

- 1) вербальні (лекція, пояснення, розповідь);
- 2) наочні (ілюстрація, демонстрація);
- 3) практичні (різні види вправ і завдань, виконання розрахунків);
- 4) пояснювально-ілюстративні (пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами, презентація);
- 5) репродуктивний (виконання різного роду завдань за зразком);
- 6) активного навчання (ділові ігри, мозковий штурм, кейси, навчальна дискусія, виконання індивідуальних завдань).

**Система оцінювання та вимоги:**

**Поточна успішність**

**1** Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальну шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

**1.1** Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

**1.2** Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

**1.3** Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт: **не передбачене**.

**1.4** Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

**2** Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

**3** Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де  $K^{поточ}$  – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K_1, K_2, \dots, K_n$  – оцінка успішності  $n$ -го заходу поточного контролю;

$n$  – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

**Таблиця 1** – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

| 4-бальна шкала | 100-бальна шкала | 4-бальна шкала | 100-бальна шкала | 4-бальна шкала | 100-бальна шкала | 4-бальна шкала     | 100-бальна шкала |
|----------------|------------------|----------------|------------------|----------------|------------------|--------------------|------------------|
| 5              | 100              | 4,45           | 89               | 3,90           | 78               | 3,35               | 67               |
| 4,95           | 99               | 4,4            | 88               | 3,85           | 77               | 3,3                | 66               |
| 4,9            | 98               | 4,35           | 87               | 3,80           | 76               | 3,25               | 65               |
| 4,85           | 97               | 4,3            | 86               | 3,75           | 75               | 3,2                | 64               |
| 4,8            | 96               | 4,25           | 85               | 3,7            | 74               | 3,15               | 63               |
| 4,75           | 95               | 4,20           | 84               | 3,65           | 73               | 3,1                | 62               |
| 4,7            | 94               | 4,15           | 83               | 3,60           | 72               | 3,05               | 61               |
| 4,65           | 93               | 4,10           | 82               | 3,55           | 71               | 3                  | 60               |
| 4,6            | 92               | 4,05           | 81               | 3,5            | 70               | від 1,78 до 2,99   | від 35 до 59     |
|                |                  |                |                  |                |                  | повторне складання |                  |
| 4,55           | 91               | 4,00           | 80               | 3,45           | 69               | від 0 до 1,77      | від 0 до 34      |
| 4,5            | 90               | 3,95           | 79               | 3,4            | 68               | повторне вивчення  |                  |

### Підсумкове оцінювання

**1** Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

**2** Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

**3** За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

**3.1** Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

**3.2** Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;

- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

**3.3** Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

**4** Результат навчання оцінюється:

- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 2.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

#### **Політика курсу:**

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» ([https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P\\_Standart/pologeniya/stvnz\\_67\\_01\\_dobroch\\_1.pdf](https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf)), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» ([https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P\\_Standart/pologeniya/stvnz\\_85\\_1\\_01.pdf](https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf)), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» ([https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P\\_Standart/pologeniya/stvnz\\_67\\_01\\_MEK\\_1.pdf](https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf)).

**Таблиця 2** – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

| Оцінка в балах | Оцінка за національною шкалою |                   | Оцінка за шкалою ЄКТС |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------|-------------------------------|-------------------|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                | екзамен                       | залік             | Оцінка                | Критерії                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                |                               |                   |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>90-100</b>  | <b>Відмінно</b>               | <b>Зараховано</b> | <b>A</b>              | Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального                     |
| <b>80–89</b>   | <b>Добре</b>                  | <b>Зараховано</b> | <b>B</b>              | Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального |

| Оцінка в балах | Оцінка за національною шкалою |               | Оцінка за шкалою ЄКТС |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------|-------------------------------|---------------|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                | екзамен                       | залік         | Оцінка                | Критерії                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 75-79          | Задовільно                    |               | C                     | Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками                                                                                     |
| 67-74          |                               |               | D                     | Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки                                                                                                 |
| 60-66          |                               |               | E                     | Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.                                                                                                                                                   |
| 35-59          | Незадовільно                  | Не зараховано | FX                    | Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання) |
| 0-34           | Неприйнятно                   |               | F                     | Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)                                                                                 |

- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

## Рекомендована література:

### 1. Базова література

1.1 Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-XII : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>

1.2 Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

1.3 Положення про Державну службу статистики України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2014 р. № 481: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF#Text>

1.4 Положення про ЄДРПОУ : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 118 (у редакції Постанови Кабінету міністрів України від 22.06.2005 р., № 499): URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-96-%D0%BF#Text>

1.5 Концепція розвитку державної статистики підприємств України : Наказ

Державного комітету статистики України від 28.12.2007 р. № 478 : URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/norm\\_doc/2007/478/478\\_2007.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2007/478/478_2007.htm)

1.6 Методологічні положення державного статистичного спостереження «Реєстр статистичних одиниць» : Наказ Державного комітету статистики України від 30.11.2021 р. № 298 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0298832-21#Text>

1.7 Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. 632 с.

1.8 Костюк В.О., Гайденок С.М. Статистика підприємств міського господарства : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 128 с.

1.9 Кремень В. М., Кремень О. І. Фінансова статистика : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 368 с.

1.10 Матковський С.О., Гринькевич О.С., Сорочак О.З., Гальків Л.І., Прокопович-Павлюк І.В. Статистика підприємств : навчальний посібник / За ред. С.О. Матковського. Вид. 3-тє, стереотип. Київ, Алерта, 2017. 560 с.

1.11 Назарова О.Ю., Чуприна О.А. Статистика підприємств. Навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2013. 112 с.

1.12 Підгорний А. З., Погорелова Т. В. Фінансова статистика : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2020. 204 с.

1.13 Шинкаренко В.Г. Практикум з статистики автомобільного транспорту. Харків: ХНАДУ, 2006. 132 с.

## 2. Допоміжна література

2.1 Бізнес-статистика: навч. посібник / С.О Матковський та ін. Київ: Алерта, 2016. 280 с.

2.2 Економічна статистика : навчальний посібник / В. М. Соколов та ін. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 388 с.

2.3 Іванов С. В. Статистика як чинник оцінки кон'юнктури будівельного ринку: монографія; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2021. 164 с.

2.4 Статистика: підручник / Герасименко С.С., та ін.; за наук. ред С.С. Герасименка. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2000. 467 с

2.5 Ткач Є.І., Сторожук В.П. Загальна теорія статистики : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 442 с.

## Додаткові джерела:

1. Верховна Рада України: веб-сайт. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>

2. Кабінет міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Головне управління статистики у Харківській області : веб-сайт. URL : <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net>

5. Звіти. *Державне агентство автомобільних доріг України*: веб-сайт. URL: <https://ukravtodor.gov.ua/4489/zvity.html>

6. Зелена книга «Будівництво і ремонт автомобільних доріг». *Офіс ефективного реагування (BRDO)* : веб-сайт. URL : <https://regulation.gov.ua/book/138-zelena-kniga-budivnictvo-i-remont-avtomobilnih-dorig>

7. Зелена книга «Ринок міжнародних вантажних автомобільних перевезень». *Офіс ефективного реагування (BRDO)* : веб-сайт. URL : <https://regulation.gov.ua/book/156-zelena-kniga-rinok-miznarodnih-vantaznih-avtomobilnih-perevezen>

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни \_\_\_\_\_  
підпис

Юрій КОСТЕНКО

Завідувач кафедри

обліку і оподаткування \_\_\_\_\_  
підпис

Тетяна КОВАЛЬОВА